



LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S
Valmierā

2023.gada 31.augustā

Nr.390
(protokols Nr.12, 7.§)

**Par Valmieras novada Būvvaldes 20.05.2023.
lēmuma Nr.BIS-BV-5.12-2023-217 apstrīdēšanu**

Adresāts (iesniedzējs)

[..]

Informācijai

[..]

Iesniedzēju prasījums

Valmieras novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) saņemts [..] (turpmāk – Iesniedzēja) 27.06.2023. iesniegums (Pašvaldībā 28.06.2023. reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/23/4912; turpmāk – Iesniegums) par Pašvaldības iestādes “Valmieras novada Būvvalde” (turpmāk – Būvvalde) 20.05.2023. lēmuma Nr.BIS-BV-5.12-2023-217 “Lēmums par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasību izpildes” (turpmāk – Lēmums) apstrīdēšanu, kurā lūgts:

1. atcelt Lēmumu, ar kuru uzlikts par pienākumu Lēmuma adresātiem 3 gadu laikā izstrādāt būvniecības dokumentāciju atzinumā fiksētajiem patvaļīgi veiktajiem siltumnīcas, šķūņa un saimniecības ēkas būvdarbiem;
2. Būvvaldei pieņemt lēmumu atļaut Iesniedzējai atzinumā fiksētās palīgēkas nojaukt;
3. Izvērtēt Būvvaldes bezdarbību un pieņemtā lēmuma pamatojumu.

Procesa dalībnieku viedokļi un argumenti

Iesniedzējas ieskatā Būvvalde nav ievērojusi administratīvā akta izdošanas termiņu un nav izpildījusi Iesniedzējas 27.09.2021. iesniegumā lūgto – konstatēt patvaļīgu būvniecību nekustamajā īpašumā “Dzirņi” un “Jaunjuras”, kas atrodas Kocēnu pagastā, Valmieras novadā un uzdot pienākumu patvaļīgās būvniecības veicējiem novērst patvaļīgo būvniecību.

Būvvalde par Lēmuma adresātu ir noteikusi dzīvojamās mājas “Tožas 9” īpašnieci, nevis viņu kā zemes īpašnieci. Lēmums negatīvi un nepamatoti ietekmē Iesniedzējas tiesības. Skaidro, ka patvaļīga būvniecība ir veikta uz Iesniedzējai piederošas lauksaimniecības zemes, kas būtiski apgrūtina, padara neiespējamu zemes izmantošanu vismaz 4,5 ha platībā. Iesniedzēja bez Būvvaldes saskaņojuma nevar atbrīvot lauksaimniecības zemi no patvaļīgas apbūves, lai izmantotu atbilstoši tās mērķim un saņemtu zemes nomas un platību maksājumus. Būvvalde nepamatoti vilcinājās veikt nekustamā īpašuma apskati, kas radījis būtisku Iesniedzējas tiesību aizskārumu. Lēmumā Iesniedzēja nav norādīta kā trešā persona, kuras tiesības un intereses lēmums negatīvi ietekmē. Iesniedzējai arī nepamatoti radīts būtisks administratīvais slogs, jo Būvvalde iesniegumā lūgto atzinumu un lēmumu adresē nevis zemes īpašnieci, bet daudzdzīvokļu māju īpašniekiem,

kas rezultējās pienākumā sniegt vismaz 16 atsevišķus paskaidrojumus un šobrīd vēl 16 Būvvaldes lēmumu pārsūdzībās. Būvvaldes rīcība rupji pārkāpj administratīvajā procesā noteikto kārtību, kā rezultātā iesniedzējas tiesības ir būtiski aizskartas, kas cēloniski rezultējies būtiskos materiālos zaudējumos.

Iesniedzēja apšaubā periodu, kurā būvētu būvju tiesiskumu Būvvaldei nav pamata pārvērtēt. Iesniedzēja uzskata, ka Būvvalde palīgēkas apzināti datē kā celtas kopā ar daudzdzīvokļu ēku ar mērķi maldināt iesniedzēju par šo būvju piekritību daudzdzīvokļu ēku īpašniekiem un atteikties konstatēt patvaļīgas būvniecības faktu. Nav pamata pārvērtēt tādas būves būvniecību, kas būvēta pirms 50 gadiem.

Būvvalde nav ņēmusi vērā faktu, ka būves īpašnieci tika piedāvāts slēgt zemes nomas līgumu, bet būves īpašniece to nedarīja. Atsaucas uz Civillikuma (turpmāk – CL) 968.pantā ietverto prezumpciju. Uzskata, ka visas Būvvaldes atzinumā fiksētās palīgēkas ir piekritīgas iesniedzējai kā zemes īpašnieci. CL 1084.pants attiecināms uz būvi “Tožas 9”, nevis uz palīgēkām, kas nepieder mājas īpašniekiem. Palīgēkas nav reģistrētas zemesgrāmatā. Mūsdienās divu dzīvokļu ēkai nav funkcionāli nepieciešamas palīgbūves.

Būvvalde ir pieļāvusi rupju kļūdu, vērtējot administratīvā akta par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu izdošanas lietderību un samērīgumu. Būvvalde ir vērtējusi tikai daudzdzīvokļu mājas īpašnieku intereses, bet nav ņēmusi vērā zemes īpašnieces intereses un tiesisko regulējumu. Iesniedzēja ir vienīgā palīgēku tiesiskā valdītāja un nes civiltiesisko atbildību par būvju un ēku lietošanas tiesības aprobežojumiem.

Faktu konstatējums

Skatot jautājumu, Pašvaldība konstatē:

1. saskaņā ar ierakstu Kocēnu pagasta zemesgrāmatu nodalījumā Nr.168 nekustamais īpašums “Dzirņi” (kadastra numurs 9664 002 0025), kas atrodas Kocēnu pagastā, Valmieras novadā un sastāv no zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 96640020025; 96640020026 (turpmāk – Zemes vienība); 96640020027 un 96640020028, un nekustamais īpašums “Jaunjuras” (kadastra numurs 9664 002 0088, pieder iesniedzējai.
2. Zemes vienībā atrodas trīs dzīvokļu māja “Tožas 9” (kadastra apzīmējums 96640020026005, adrese – “Tožas 9”, Kocēnu pagasts, Valmieras novads; turpmāk – Māja), kuras dzīvokļa Nr.1, dzīvokļa Nr.2 un dzīvokļa Nr.3 īpašniece saskaņā ar ierakstu Kocēnu pagasta zemesgrāmatu nodalījumā Nr.100000290846 1, Nr.100000290846 2 un Nr.100000290846 3 ir [..].
3. Būvvalde, pamatojoties uz 19.01.2023. būvinspektora atzinumu Nr.BIS-BV-19.9-2023-371 par būves pārbaudi (turpmāk – Atzinums), ir izskatījusi administratīvo lietu par patvaļīgi veiktu būvniecību Zemes vienībā un pieņēmusi Lēmumu, uzliekot par pienākumu Mājas īpašnieci 3 gadu laikā izstrādāt būvniecības dokumentāciju Atzinumā konstatētajiem patvaļīgi veiktajiem būvdarbiem Mājā, kā arī siltumnīcas, šķūņa, saimniecības ēkas, ūdens akas un āra tualetes būvniecībai Zemes vienībā.
4. Konstatējams, ka Lēmums atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai un trešajai daļai uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas – 23.05.2023. un bija apstrīdams līdz 26.06.2023. Apstrīdēšanas iesniegums sanemts Pašvaldībā 28.06.2023., līdz ar to iesniegts, neievērojot apstrīdēšanas termiņu.
5. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 79.panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveidā izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, – viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts ierobežo un kura administratīvajā procesā nav bijusi pieaicināta kā trešā persona, var šo administratīvo aktu apstrīdēt viena mēneša laikā no dienas, kad privātpersona par to ir uzzinājusi, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no attiecīgā administratīvā akta spēkā stāšanās dienas (APL 79.panta otrā daļa). Atbilstoši APL 79.panta trešās daļas 1.punktam augstāka iestāde atsaka apstrīdēšanas iesniegumu izskatīt pēc būtības, ja tas iesniegts nokavējot apstrīdēšanas termiņu, un ja tā iesniedzējs nav lūdzis procesuālā termiņa atjaunošanu.
6. Ievērojot minēto, secināms, ka iesniegumu atsakāms izskatīt pēc būtības daļā par Lēmuma apstrīdēšanu.

7. Iesniegumā, cita starpā, norādīts, ka Lēmumā iesniedzēja nav norādīta kā trešā persona, kuras tiesības un intereses lēmums negatīvi ietekmē. Atbilstoši APL 28.panta trešajai daļai trešās personas statusu personai piešķir ar iestādes vai tiesas (tiesneša) lēmumu. Pamatotu lūgumu par trešās personas pieaicināšanu var iesniegt persona, kura uzskata sevi par atbilstošu trešās personas statusam, vai administratīvā procesa dalībnieks.
8. Pašvaldība konstatē, ka iesniedzēja nav lūgusi atzīt sevi par trešo personu lietā. Vienlaikus Pašvaldība secina, ka gan Atzinums, gan Lēmums ir nosūtīts arī iesniedzējai, līdz ar to tai ir dota iespēja iepazīties ar tā saturu, tāpat arī savu interešu aizstāvībai to apstrīdēt. Pašvaldība secina, ka tiesību institūta mērķis – nodrošināt personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību – ir ticis nodrošināts, tostarp, iesniedzēja ir uzklautā un informēta par procesuālajām darbībām administratīvās lietas ietvaros.
9. Ievērojot iesniedzējas vēlmi trešās personas statusa iegūšanā, Pašvaldība atzīst par iespējamu noteikt iesniedzējai trešās personas statusu ar patstāvīgiem prasījumiem šī administratīvā akta ietvaros.

Lēmums

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz APL 28.panta trešo daļu, 79.panta trešās daļas 1.punktu, 81.panta otrās daļas 1.punktu, Pašvaldības nolikuma 134.punktu, Pastāvīgo komiteju kopīgās sēdes 17.08.2023. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: ar 19 balsīm "Par" (Andrejs Gluhovs, Andris Klepers, Edgars Grandāns, Edvīns Straume, Guna Ķibere, Guntars Štrombergs, Guntis Gladkins, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Olmanis, Jānis Upenieks, Kaspars Kļaviņš, Mareks Bērziņš, Marika Grūsle, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Toms Upners, Uldis Jansons, Vugars Ecmanis), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, nolemj:

1. atteikt izskatīt iesniegumu daļā par Lēmuma apstrīdēšanu, jo iesniegums iesniegts, neievērojot Lēmuma apstrīdēšanas termiņu;
2. piešķirt iesniedzējai trešās personas statusu ar patstāvīgiem prasījumiem lietā.

Atsevišķs piemēroto tiesību normu uzskaitījums

1. Administratīvā procesa likuma 28.panta trešā daļa, 76.panta pirmā daļa un 81.panta pirmā daļa;
2. Paziņošanas likuma 9.panta otrā un trešā daļa;

Izvērtētā dokumentācija

1. Būvvaldes būvinspektora 19.01.2023. atzinums par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2023-371 uz 6 lappusēm;
2. Būvvaldes 20.05.2023. lēmums Nr.BIS-BV-5.12-2023-217 uz 10 lappusēm;
3. 27.06.2023. iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts 28.06.2023. ar Nr.4.1.8.3/23/4912) uz 7 lappusēm;

Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai daļai dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Saskaņā ar APL 79.panta pirmo daļu, 188.panta pirmo daļu un 189.panta pirmo daļu šo lēmumu administratīvā akta adresāts var pārsūdzēt viena mēneša laikā Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses).

Domes priekšsēdētājs

Jānis Baiks